

Din activitatea Muzeului de Istorie și Etnografie Vișeu de Sus

*Muzeogarf Iuliu Copândeau
Vișeu de Sus, Maramureș*

Muzeul de Istorie și Etnografie Vișeu de Sus este unul tânăr, fiind deschis spre vizitare publicului larg la 1 Decembrie 2003. Trecând peste greutățile inerente începutului – între care și lipsa de experiență -, angajații săi în număr de 4, au încercat să țină pasul cu instituțiile de profil și să se integreze în munca grea dar frumoasă de valorificare a culturii materiale și spirituale dintr-o zonă multietnică, cum este zona Vișeu-Borșa. Pe lângă îmbogățirea patrimoniului muzeal, conservarea și cercetarea acestuia s-a avut în vedere punerea lui în valoare, în scopul cunoașterii și educării publicului larg.

În activitatea noastră zilnică am beneficiat de colaborarea cu Muzeul Maramureșului din Sighetu Marmăției, de sprijinul și îndrumarea directorului acestuia, dr.Mihai Dăncuș, cel care a avut o contribuție esențială chiar la inaugurarea muzeului nostrum. Ne referim, în continuare, la câteva aspecte ale muncii noastre din ultimii 2 ani, aspecte pe care noi le considerăm importante.

Sesiunile de comunicări științifice, organizate mai ales cu ocazia Zilei Internaționale ale Muzeelor din luna mai a fiecărui an, au cuprins teme de istorie și cultură locală, dar și unele specifice activității muzeistice. Pe lângă cercetorii locali, și-au expus punctul de vedere dr.Mihai Dăncuș, șefii de secție de la Muzeul Maramureșului Sighet Ioana Dăncuș și Gheorghe Todincă, dr.Ion Botoș din Apșa de Jos – Ucraina, Efim Tarlapan – scriitor din Republica Moldova ș.a. Ne bucură faptul că pe lângă nume consacrate de cercetători și autori istorici locali, N.M.Tomi, V.Dăbală, V.Mleşniță, A.T.Mandric, I.Țelman, se afirmă tineri, precum preotul Mihai Chira sau d-nul Ștefan Andreica, care la ultima sesiune de comunicări cu ocazia Zilei Internaționale a Muzeelor 2009, au prezentat interesante și inedite materiale despre diferite perioade ale istoriei locale.

Începe să devină o tradiție ca sărbătorirea Zilei Naționale a României, cea a unirii tuturor românilor, să înceapă la Muzeu, cu o expunere documentată despre evenimentele de la 1 decembrie 1918, în prezența autorităților locale, urmând apoi adunarea de la Monumentul Eroilor și serbarea de la Casa de Cultură.

Sărbătorim de asemenea ziua de 9 mai, ca zi a Europei Unite, în urma victoriei Națiunilor Unite în cel de al doilea război mondial, dar nu uităm să subliniem semnificația acestei zile pentru România care și-a proclamat independența de stat în 1877.

Membrii colectivului nostru se implică în aproape toate acțiunile culturale și științifice desfășurate în urbea noastră: Armonii de primăvară, Zilele Vișeului, Sărbătoarea țipțerilor, Festivalul epigrafiștilor etc., participanții la aceste manifestări vizitând apoi expozițiile Muzeului.

O altă formă a activității noastre privește colaborarea cu instituțiile culturale din oraș: Casa de Cultură, Biblioteca Orășenească și mai ales școlile, de la nivelul grădiniței până la liceu. Există o legătură permanentă între noi și catedra de istorie de la Liceul teoretic "Bogdan Vodă", în special prin persoana profesorului Marian-Nicolae Tomi. Elevii fac la muzeu adevărate lecții de istorie locală, arătându-se realmente interesați de anumite aspecte: vechimea localității, legenda întemeierii Vișeului de Sus, evoluția populației românești, aducerea coloniștilor germani, situația diferitelor etnii din Vișeu de Sus, soarta evreilor în 1944 ș.a. Li s-a cerut școlărilor din clasele mari să realizeze eseuri pe baza celor observate la Muzeu, una din teme fiind Portul popular din Maramureș, mulți luând informații și de la părinți dar mai ales de la bunici. Avem încheiate parteneriate cu clase din învățământul gimnazial precum și cu grupe de la grădinița din localitate, cu care s-au finalizat diverse proiecte.

De asemenea munca cercetare nu este neglijată, s-au căutat și s-au adus documente referitoare la istoria Vișeului, de la Arhivele Naționale secția Baia Mare, Sighetu Marmăției dar și din localitate, fie din arhivele Primăriei sau de la biserici. Studiarea acestora, ca și a unor informații culese de la vârstnicii din Vișeu, s-au materializat în studii și articole prezentate la diferite simpozioane, sau în culegerea "*Din istoria Maramureșului*", publicată în 2008, autor prof. Ion Țelman, muzeograf al Muzeului din Vișeu.

Pe lângă cele două expoziții permanente, una de istorie într-o sală și cea de etnografie în 2 săli, instituția noastră a mai găzduit și expoziții temporare cum ar fi expoziția de tablouri semnate Traian Bilțiu-Dăncuș sau Eva Malintz, cea de rădăcini și pietre a poetului local Lucian Perța precum și expoziția cu panouri cuprinzând fotografii de epocă despre participarea românilor maramureșeni la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918.

Muzeul din Vișeu a găzduit de asemenea lansări de carte, cum ar fi: "*Cuhea în istoria și cultura Maramureșului*" de Ion Țelman,

Ioana Mariș-Dăncuș și Elisabeta Faičiuț, volumul de versuri "Antistrofe" al poetului Vasile Latiș , culegerea "Din istoria Maramureșului" a prof. Ion Telman, menționată mai sus, precum și ultimele cărți ale poeților locali Gavril Ciuban și Lupu Petrovan. Muzeul a publicat de asemenea o monografie în majoritate color, cu aproape 70 de fotografii din interiorul Muzeului.

Colaborăm de asemenea cu televiziunile din județ HTV Borșa și AXA Baia Mare, acestea realizând mai multe reportaje cu imagini din interiorul Muzeului. Presa scrisă baimăreană nu ne-a ocolit fiind prezentă mai la toate acțiunile Muzeului.

Ne străduim să îmbogățim zestrea Muzeului, printre ultimele obiecte achiziționate fiind icoane vechi pe sticlă, un sfredel de mari dimensiuni folosit la plutărit, un banc vechi de lucru folosit de tâmplari, fotografii vechi cu evrei, etc.

În încheiere colectivul Muzeului mulțumește autorităților locale, Primărie și Consiliu local, care îi asigură bugetul necesar funcționării și este conștient de faptul că mai are multe de făcut în activitatea de scoate la lumină valorile culturale și materiale specifice localității și zonei în care trăim și muncim.

&&&